

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

เรื่อง การปฏิบัติงานการขอใช้ที่ดินสาธารณะ

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

เรื่อง การปฏิบัติงานการขอใช้ที่ดินสาธารณะ

รหัสคู่มือ สมค./ผกส.๕/๒๕๖๒

หน่วยงานที่จัดทำ

ฝ่ายทะเบียนที่ดินและแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน ส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดิน
สำนักกฎหมายและที่ดิน

ที่ปรึกษา

นายสุเทพ ลากเหลือ

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๓ เล่ม

เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวดหมู่กฎหมายและที่ดิน

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

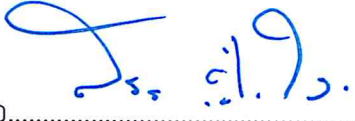
เรื่อง การปฏิบัติงานการขอใช้ที่ดินสาธารณะ

ได้ผ่านการตรวจสอบ กลับกรองจากคณะกรรมการตรวจสอบกลับกรองคู่มือการปฏิบัติงาน
ของสำนักกฎหมายและที่ดินเรียบร้อยแล้ว จึงถือเป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์
สามารถใช้เป็นเอกสารเผยแพร่และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

ลงชื่อ.....

(นายชิวิน อินทรานุกูล)

ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการ ฯ

ลงชื่อ.....

(นายพิสิฐ เปี่ยมจิตร)

ตำแหน่ง คณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....

(นายสุเทพ ลาภเหลือ)

ตำแหน่ง คณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....

(นายสงวน สว่างโคกกรวด)

ตำแหน่ง คณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....

(นายวีรุติ เฉวียงวาศ)

ตำแหน่ง คณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....

(นายจุฑามิตร ใจสมุทร)

ตำแหน่ง คณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....

(นายอานนท์ ยิ้มแก้ว)

ตำแหน่ง คณะทำงานและเลขานุการ ฯ

ลงชื่อ.....

(นางสาวลักษรดา วรรัฐปณิชา)

ตำแหน่ง คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ ฯ

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

เรื่อง การปฏิบัติงานการขอใช้ที่ดินสาธารณะ

จัดทำโดย

๑. นายสุเทพ ลากเหล็ก
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	สังกัดส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดิน สำนักกฎหมายและที่ดิน
๒. นายณัฐนัย คล้าผึ้ง
ประธานคณะกรรมการ	สังกัดส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดิน สำนักกฎหมายและที่ดิน
๓. นางณฤดี ศรีผดุง
คณะกรรมการ	สังกัดส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดิน สำนักกฎหมายและที่ดิน
๔. นางสาวอรัญญา พิลา
คณะกรรมการ	สังกัดส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดิน สำนักกฎหมายและที่ดิน
๕. นายธวัชชัย เข้มภาค
คณะกรรมการ	สังกัดส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดิน สำนักกฎหมายและที่ดิน
๖. นางสาวทิวพร วัฒนเวชสมบูรณ์
คณะกรรมการและเลขานุการ	สังกัดส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดิน สำนักกฎหมายและที่ดิน
๗. นางสาวศรัณยา อธิธิพูล
คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	สังกัดส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดิน สำนักกฎหมายและที่ดิน

สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียด/ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ฝ่ายทะเบียนที่ดินและแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน
ส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดิน สำนักกฎหมายและที่ดิน
โทร. ๐ ๒๖๖๙ ๓๕๕๖

คำนำ

การจัดหาที่ดินเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อการชลประทานสำหรับดำเนินโครงการชลประทานต่างๆ มีทั้งที่ดินที่เป็นของเอกชนและของรัฐ ในกรณีที่เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ แม้ทุกคนมีสิทธิเข้าใช้ประโยชน์ได้ แต่จะใช้ได้เพียงเท่าที่ไม่กระทบต่อสิทธิของบุคคลอื่นเท่านั้น และการนำมาใช้เพื่อการชลประทาน ย่อมเป็นการเปลี่ยนสภาพการใช้ประโยชน์ในที่ดิน จึงต้องดำเนินการตามกฎหมาย และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถใช้ที่ดินสาธารณะมาใช้ประโยชน์เพื่อการชลประทานโดยชอบด้วยกฎหมาย

ทั้งนี้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการขอใช้ที่ดินสาธารณะ เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และเพิ่มทักษะการเรียนรู้สำหรับผู้ปฏิบัติงานใหม่ให้สามารถขับเคลื่อนกระบวนการทำงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

คณะทำงานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน หวังว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขอใช้ที่ดินสาธารณะ และจะสามารถเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสนับสนุนภารกิจหลักของกรมชลประทานให้บรรลุผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

คณะผู้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน คณะที่ ๕
สำนักกฎหมายและที่ดิน
กรมชลประทาน

สารบัญ

	หน้า
๑. วัตถุประสงค์	๑
๒. ขอบเขตของงาน	๑
๓. คำจำกัดความ	๑
๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ	๒
สรุปกระบวนการ	๓
Work Flow กระบวนการ	๖
๕. Work Flow	๗
๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๑๕
๗. ระบบติดตามประเมินผล	๒๒
๘. เอกสารอ้างอิง	๒๔
๙. แบบฟอร์มที่ใช้	๒๔
ภาคผนวก	๒๕
๑) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแล รักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.๒๕๕๓	
๒) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓	
๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดิน ของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑	

คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การขอใช้ที่ดินสาธารณะ

๑. วัตถุประสงค์

การจัดทำคู่มือเรื่องการปฏิบัติงานกระบวนการขอใช้ที่ดินสาธารณะฉบับนี้ เป็นการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและคำสั่งของกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทยได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนและเป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน รับรู้และเข้าใจถึงขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้การปฏิบัติงานตามกระบวนการเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เป็นการสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้ปฏิบัติงาน และสามารถถ่ายทอดความรู้สอนงานให้เจ้าหน้าที่ หรือพนักงานที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ได้เรียนรู้และเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถทำงานแทนกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาการทำงานอย่างมีคุณภาพนำไปสู่ความเชี่ยวชาญในการทำงาน

๒. ขอบเขต

กระบวนการขอใช้ที่ดินสาธารณะ เป็นการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบและคำสั่งของกรมที่ดิน และภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแล รักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามรูปแบบ ขั้นตอนวิธีการในการขอใช้ที่ดินสาธารณะ ส่วนราชการผู้ขออนุญาต จึงมีหน้าที่จัดทำคำขออนุญาตและเอกสารหลักฐานประกอบยื่นต่อกระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน หรือจังหวัดท้องที่ที่ส่วนราชการผู้ขออนุญาตมีความประสงค์จะขอใช้ที่ดินสาธารณะ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงานทั้งระบบ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

๓. คำจำกัดความ

“ที่ดินสาธารณะ” ไม่มีกฎหมายบัญญัติคำนิยามไว้ แต่เป็นคำเรียกที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินปรากฏตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๗๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๖ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยมีความประสงค์ที่จะให้ตำบล อำเภอ และจังหวัดต่างๆ จัดหาที่ดินรกร้างว่างเปล่าให้เป็นที่ดินสาธารณะประจำตำบล อำเภอหรือหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

“สาธารณสมบัติของแผ่นดิน” หมายถึง สาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งรวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน ตามนัยมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น

๑. ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน

๒. ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ

๓. ที่ดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เป็นต้นว่า ป้อม และโรงพยาบาล สำนักราชการบ้านเมือง เรือรบ อาวุธยุทโธภัณฑ์

๔. ที่ป่าไม้...

๔. ที่ป่าไม้ เป็นต้นว่า ที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่อุทยานแห่งชาติ ที่ป่าชายเลน พื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่ห้ามล่าสัตว์ป่า

“ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันที่อยู่ในบังคับของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแล รักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓” หมายถึง ที่ดินสำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นโดยสภาพธรรมชาติ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยทางนิติกรรม หรือโดยผลของกฎหมาย เช่น ที่ชายตลิ่ง ที่ป่าช้า ทางบก ทางน้ำ สวนสาธารณะ ที่เลี้ยงสัตว์ และที่สาธารณะประจำตำบลหรือหมู่บ้าน

“การใช้ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน” หมายถึง การที่ทบวงการเมืองขอเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพื่อประโยชน์ในราชการเท่านั้น

“ทบวงการเมือง” หมายถึง ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น

“ส่วนราชการผู้ขอใช้” หมายถึง ทบวงการเมืองซึ่งหมายถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์ขอใช้ที่ดินสาธารณะ

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๔.๑ กระทรวงมหาดไทย เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะ เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะผู้อนุมัติให้ใช้ที่ดินสาธารณะ

๔.๒ กรมที่ดิน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะ ผู้พิจารณา โดยพิจารณาหลักเกณฑ์ความจำเป็นแก่การใช้ประโยชน์ในราชการทบวงการเมือง และเสนอต่อกระทรวงมหาดไทย

๔.๓ จังหวัดท้องที่ เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะ ผู้รับคำขออนุญาตใช้ที่ดิน และสอบสวนหลักฐานคำขออนุญาตใช้ที่ดิน

๔.๔ สำนักงานนโยบายและสิ่งแวดล้อม กรมการผังเมือง กรมเจ้าท่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ หรือเขตท้องที่ที่ดินตั้งอยู่ เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะเป็นผู้มีหน้าที่ดูแลพื้นที่ที่ให้ความเห็นประกอบการพิจารณาไปยังจังหวัด

๔.๕ สำนักงานชลประทานที่ ๑-๑๗ (สชป.๑-๑๗) เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะส่วนราชการผู้ขอใช้ที่ดินสาธารณะ

๔.๖ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ (สพญ.) เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะ ส่วนราชการผู้ขอใช้ที่ดินสาธารณะ

๔.๗ กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง (กพก.) เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะ ส่วนราชการผู้ขอใช้ที่ดินสาธารณะ

สรุปกระบวนการ...

สรุปกระบวนการการปฏิบัติงานการขอใช้ที่ดินสาธารณะ

กระบวนการขอใช้ที่ดินสาธารณะประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

การขอใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์จะต้องนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของราชการเท่านั้น ตามวัตถุประสงค์และภายใต้ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแล รักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ และประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับ พลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยมีหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และแนวทางปฏิบัติแบ่งเป็น ๒ กรณี ได้แก่ กรณีที่ดินสาธารณประโยชน์ และ กรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า ดังนี้

๑. สำนักงานชลประทานที่ ๑-๑๗ (สขป.๑-๑๗) สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ (สพญ.) หรือกองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง (กพก.) ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินโดยได้รับมอบอำนาจจากกรมชลประทาน ซึ่งเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ต้องแจ้งความประสงค์ขอใช้ ต่อกระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน หรือจังหวัดท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่ โดยระบุสถานที่ขอใช้ (ตำบล อำเภอ จังหวัด) และจัดทำคำขออนุญาตใช้ที่ดิน แบบเอกสาร ดังนี้

- ๑) โครงการ แผนงานและวัตถุประสงค์ในการขอใช้ที่ดิน
- ๒) แผนผังการใช้ที่ดิน แสดงรายละเอียด ประเภท จำนวน ขนาด กว้าง ยาว ของสิ่งก่อสร้าง
- ๓) ระบุตำแหน่งที่ดินที่ขอใช้ ทำรูปแผนที่แสดงขอบเขตเนื้อที่ของที่ดินทั้งหมด และระบุ ส่วนที่ขอใช้ให้ชัดเจน

๔) เหตุผล ความจำเป็นที่ขอใช้ และรายละเอียดของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ

๒. จังหวัดท้องที่ รับคำขออนุญาตใช้ที่ดิน และสอบสวนหลักฐานคำขออนุญาตใช้ที่ดินโดยมี ขั้นตอนการสอบสวน ดังนี้

กรณีที่ดินสาธารณประโยชน์

๒.๑ เมื่อผู้ขอแจ้งความประสงค์ขอใช้แล้ว จังหวัดท้องที่ที่ต้องดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๘ และที่ดินสาธารณประโยชน์ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘ วรรคสอง ดังนี้

๑) สอบสวนความเป็นมาของที่ดิน ว่าได้สงวนหวงห้ามไว้เมื่อใด ผู้ใดประกาศสงวน หวงห้ามอาศัยกฎหมายใด มีหลักฐานหรือไม่ ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างไร ตั้งแต่เมื่อใด ปัจจุบันยังใช้ ประโยชน์ร่วมกันหรือเลิกใช้แล้ว ถ้าเลิกใช้ได้เลิกใช้ตั้งแต่เมื่อใด เพราะเหตุใด ถ้ายังไม่ได้เลิกใช้จะมีที่ดินแปลง อื่นให้ใช้แทนหรือไม่ หากที่ดินที่ขอเป็นหนอง บึง ให้สอบสวนว่า มีสภาพต้นเขินหรือไม่ การต้นเขินเกิดจาก สาเหตุใดและสามารถปรับปรุงพัฒนาให้เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติได้หรือไม่ เพียงใด

๒) ส่วนราชการที่ขอใช้ ขอใช้มีกำหนดเวลาหรือไม่

๓) ขอความเห็นจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดิน (ที่ดินอำเภอ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล) ว่าขัดข้องอย่างไร หรือไม่ และมีความเห็นอย่างไร

๔) ขอความเห็นของนายอำเภอ ในฐานะผู้ดูแลรักษาที่ดิน สาธารณประโยชน์ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒๒

๕) ให้จัดทำ...

๕) ให้จัดทำแผนที่แสดงเขตที่ขอใช้โดยมีมาตราส่วน แสดงเนื้อที่ข้างเคียงและสภาพที่ดินที่จะขอใช้ทั้งแปลง หรือบางส่วน

๒.๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนเนื้อที่ที่ขอใช้ หากต้องใช้ที่ดินเกินกว่าที่กำหนด หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือจากที่ระบุ ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมตรวจสอบพิจารณาว่าสมควรให้ใช้มากน้อยเพียงใด

๒.๓ เมื่อจังหวัดท้องที่ดำเนินการแล้ว ต้องสรุปสำนวนการสอบสวนพร้อมหลักฐานเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง และความเห็นของจังหวัดว่าควรอนุมัติหรือไม่ ส่งไปให้กรมที่ดินดำเนินการต่อไป

กรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า

๒.๔ การดำเนินการของจังหวัดในกรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า จะต้องดำเนินการเช่นเดียวกับการนำที่ดินขอขึ้นทะเบียน ตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑

๑) สอบสวนถึงข้อเท็จจริงถึงสภาพที่ดิน ว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กล่าวคือ ต้องเป็นที่ดินซึ่งไม่มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง มีประวัติความเป็นมาอย่างไร ที่ตั้งและเนื้อที่ที่ดินแปลงนั้นโดยละเอียด

๒) ตรวจสอบที่ดินดังกล่าว อยู่ในเขตซึ่งคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ประกาศเป็นเขตป่าไม้ถาวรหรือไม่ มีผู้ครอบครองทำประโยชน์อย่างใด ในบริเวณที่ดินตอนใด ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แสดงให้ปรากฏในแผนที่ด้วย และประสานงานกับหน่วยทหารซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ เพื่อพิจารณาว่าขัดข้องในยุทธศาสตร์ หรือไม่

๓) ประสานงานกับสำนักงานผังเมืองจังหวัด หรือหน่วยงานผังเมืองที่รับผิดชอบพื้นที่ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นด้านผังเมือง

๒.๕ หลักเกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนเนื้อที่ที่ขอใช้ หากต้องใช้ที่ดินเกินกว่าที่กำหนด หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือจากที่ระบุ ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมตรวจสอบพิจารณาว่าสมควรให้ใช้มากน้อยเพียงใด

๒.๖ สรุปข้อเท็จจริง เสนอความเห็น ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปกรมที่ดินเพื่อพิจารณา

๓. กรมที่ดิน พิจารณาข้อเท็จจริงเพื่อส่งให้กระทรวงมหาดไทยอนุมัติ

กรณีที่ดินสาธารณประโยชน์

กรมที่ดินจะพิจารณาเนื้อที่ที่ขอใช้เหมาะสมกับโครงการและแผนผังแสดงรายละเอียดการใช้ที่ดินหรือไม่ มีความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องครบถ้วนหรือไม่ ก่อนนำเสนอกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้อนุมัติให้ใช้ที่สาธารณประโยชน์

กรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า

กรมที่ดินจะพิจารณาว่าที่ดินนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์หรือไม่ จังหวัดดำเนินการครบถ้วนตามระเบียบหรือไม่ ความจำเป็นแก่การใช้ประโยชน์ในราชการของทบวงการเมืองนั้นสมควรหรือไม่ และได้รับงบประมาณพร้อมที่จะดำเนินการแล้วหรือยัง

๔. ขึ้นตอน...

๔. กระทรวงมหาดไทย พิจารณาอนุมัติ

กรณีที่ดินสาธารณประโยชน์

เมื่อกระทรวงมหาดไทย พิจารณาอนุมัติให้ส่วนราชการผู้ขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าวแล้ว กรมที่ดินจะต้องแจ้งผู้ขอใช้ทราบ และแจ้งจังหวัดท้องที่ดำเนินการถอนสภาพตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป

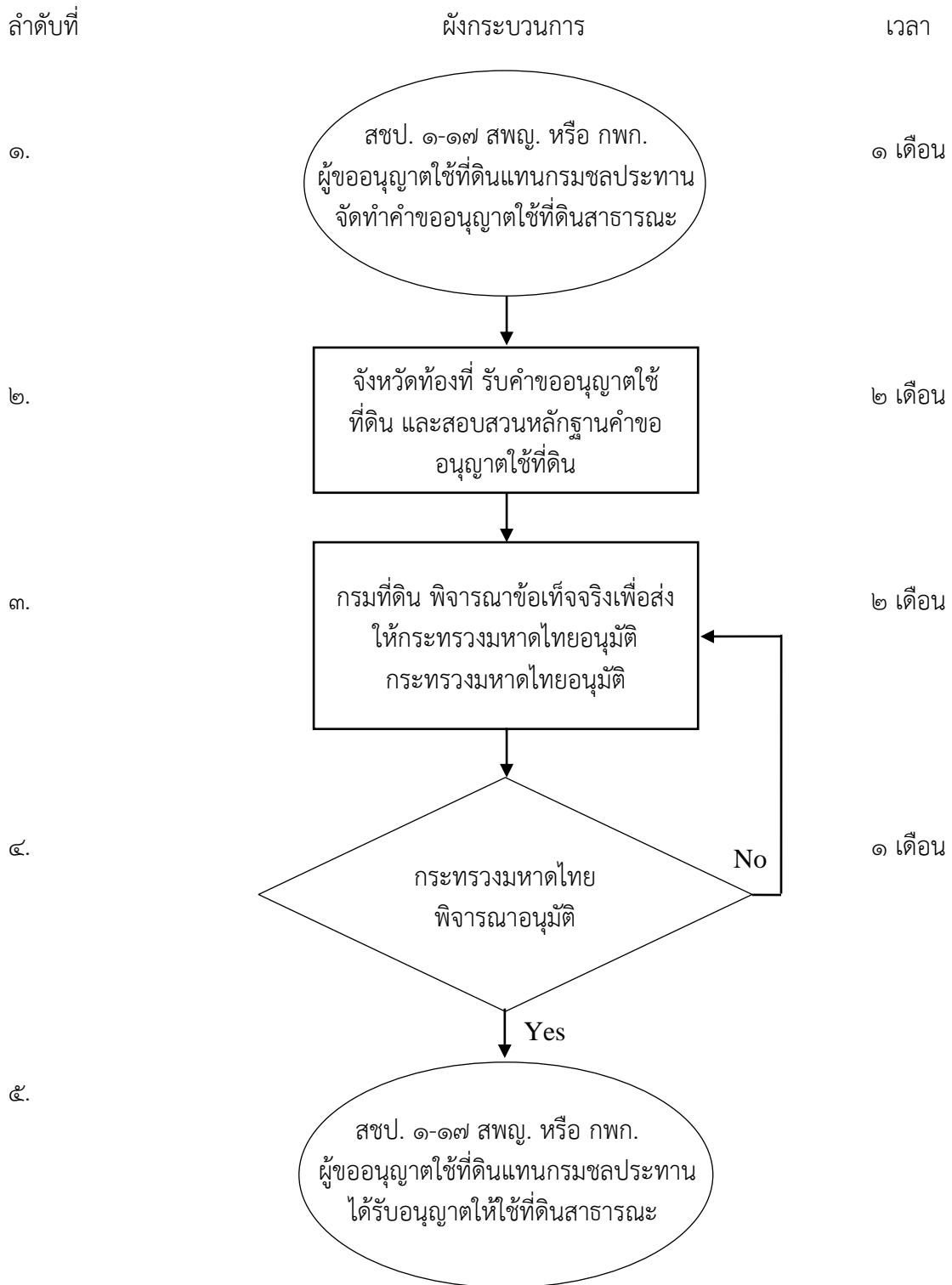
สำหรับกรณีที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ขอใช้อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและราษฎรได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันทำให้ที่ดินดังกล่าวถูกถอนสภาพโดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน จะเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่จะอนุญาตการขอใช้ แต่ถ้าหาก ส.ป.ก. ไม่มี ความประสงค์ที่จะนำที่ดินไปปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยสามารถที่จะอนุมัติให้ส่วนราชการผู้ขออนุญาตใช้ประโยชน์หรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ส่วนราชการผู้ขอใช้ประโยชน์ราชการได้ แต่จะต้องได้รับหนังสือ ยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์ที่จะนำที่ดินดังกล่าวไปการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการเช่นเดียวกับการขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์

กรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า

เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติแล้ว กรมที่ดินจะต้องแจ้งให้ทบวงการเมืองผู้ขอใช้ และแจ้ง จังหวัดท้องที่ทราบและดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ต่อไป

๕. สำนักงานชลประทานที่ ๑-๑๗ หรือ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ หรือกองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ผู้ขอใช้ที่ดินแทนกรมชลประทาน ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินสาธารณะ เพื่อก่อสร้างโครงการชลประทาน

Work Flow กระบวนการปฏิบัติงานการขอใช้ที่ดินสาธารณะ

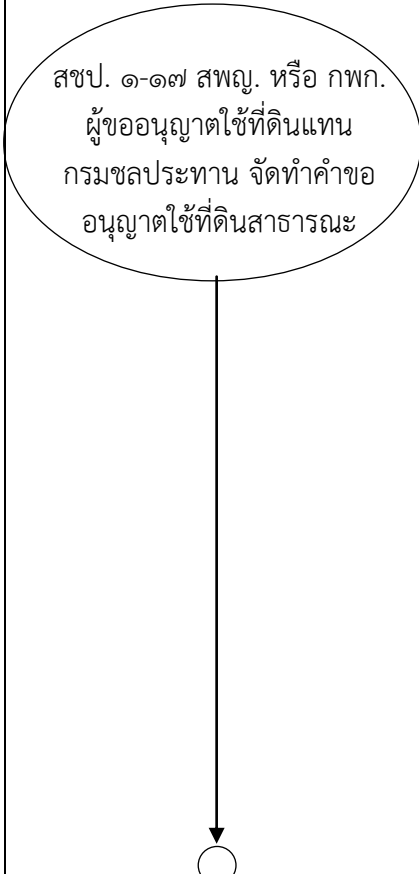

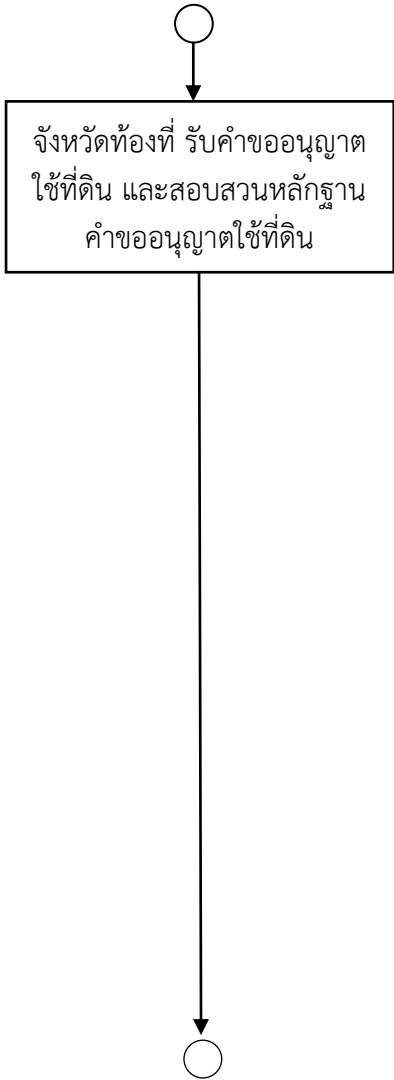
รวมเวลาทั้งหมดประมาณ ๖ เดือน

๕. Work Flow

ชื่อกระบวนการ :การปฏิบัติงานการขอใช้ที่ดินสาธารณะ

ตัวชี้วัดผลลัพธ์กระบวนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน: ขั้นตอนการขอใช้ที่ดินสาธารณะและระดับความรวดเร็วในการดำเนินการ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑.	 <p>สชป. ๑-๑๗ สพญ. หรือ กพก. ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินแทน กรมชลประทาน จัดทำคำขอ อนุญาตใช้ที่ดินสาธารณะ</p>	๑ เดือน	<p>๑. สำนักงานชลประทานที่ ๑-๑๗ (สชป.๑-๑๗) สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ (สพญ.) หรือกองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง (กพก.) ผู้ขอใช้โดยได้รับมอบอำนาจจากกรมชลประทาน ซึ่งเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ต้องแจ้งความประสงค์ขอใช้ต่อกระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน หรือจังหวัดท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่ โดยระบุสถานที่ขอใช้ (ตำบล อำเภอ จังหวัด) และจัดทำคำขออนุญาตใช้ที่ดินแนบเอกสาร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) โครงการ แผนงานและวัตถุประสงค์ ในการขอใช้ที่ดิน ๒) แผนผังการใช้ที่ดิน แสดงรายละเอียด ประเภท จำนวน ขนาด กว้าง ยาว ของ สิ่งก่อสร้าง ๓) ระบุตำแหน่งที่ดินที่ขอใช้ ทำรูปแผนที่ ที่แสดงขอบเขตเนื้อที่ของที่ดินทั้งหมด และ ระบุส่วนที่ขอใช้ให้ชัดเจน ๔) เหตุผล ความจำเป็นที่ขอใช้ และ รายละเอียดของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ 	<p>-คำขออนุญาตใช้ที่ดินสาธารณะและ เอกสารประกอบ ต้องถูกต้องครบถ้วนตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ เปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติ ของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจาก การใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓</p> <p>เอกสารต้องถูกต้องและการสอบสวนต้อง ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ อนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวล กฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p> <p>เอกสารและขั้นตอน วิธีการถูกต้องตาม หลักเกณฑ์และวิธีการหรือไม่ ตามมาตรฐาน ของหน่วยงาน</p>	<p>-ผส.ชป.๑-๑๗ -ผส.พญ. -ผอ.พก. -กรมชลประทาน</p>

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๒.	 <p>จังหวัดท่องเที่ยว รับคำขออนุญาตใช้ที่ดิน และสอบสวนหลักฐานคำขออนุญาตใช้ที่ดิน</p>	๒ เดือน	<p>๒. จังหวัดท่องเที่ยว รับคำขออนุญาตใช้ที่ดิน และสอบสวนหลักฐานคำขออนุญาตใช้ที่ดิน โดยมีขั้นตอนการสอบสวน ดังนี้</p> <p><u>กรณีที่ดินสาธารณประโยชน์</u></p> <p>๒.๑ เมื่อผู้ขอแจ้งความประสงค์ขอใช้แล้ว จังหวัดท่องเที่ยวต้องดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงกรมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๘ และที่ดินสาธารณประโยชน์ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘ วรรคสอง ดังนี้</p> <p>๑) สอบสวนความเป็นมาของที่ดิน ว่าได้สงวนหวงห้ามไว้เมื่อใด ผู้ใดประกาศสงวนหวงห้ามอาศัยกฎหมายใด มีหลักฐานหรือไม่ ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างไร ตั้งแต่เมื่อใด ปัจจุบันยังใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือเลิกใช้แล้ว ถ้าเลิกใช้ได้เลิกใช้ตั้งแต่เมื่อใด เพราะเหตุใด ถ้ายังไม่ได้เลิกใช้จะมีที่ดินแปลงอื่นให้ใช้แทนหรือไม่ หากที่ดินที่ขอเป็นหนอง บึง ให้สอบสวนว่ามีสภาพต้นเขิน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สอบสวนข้อเท็จจริงได้รับรายละเอียดชัดเจนตามหลักเกณฑ์ - ดำเนินการได้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ว่าราชการจังหวัดท่องเที่ยว - นายอำเภอท้องที่นั้นๆ

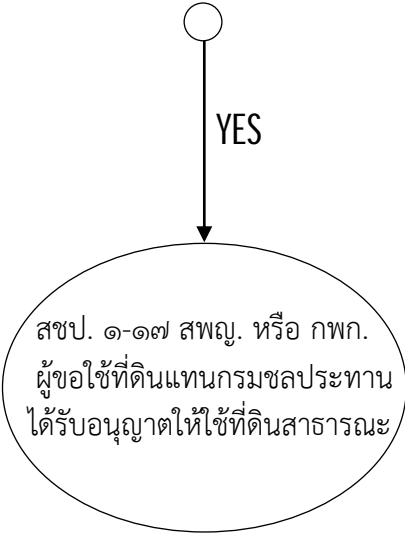
ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
			<p>หรือไม่ การตัดสินใจเกิดจากสาเหตุใด และสามารถปรับปรุงพัฒนาให้เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติได้หรือไม่ เพียงใด</p> <p>๒) ส่วนราชการที่ขอใช้ ขอใช้มีกำหนดเวลาหรือไม่</p> <p>๓) ขอความเห็นจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดิน (ที่ดินอำเภอ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล) ว่าขัดข้องอย่างไร หรือไม่ และมีความเห็นอย่างไร</p> <p>๔) ขอความเห็นของนายอำเภอ ในฐานะผู้ดูแลรักษาที่ดิน สาธารณประโยชน์ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒๒</p> <p>๕) ให้จัดทำแผนที่แสดงเขตที่ขอใช้ โดยมีมาตราส่วน แสดงเนื้อที่ข้างเคียงและสภาพที่ดินที่จะขอใช้ทั้งแปลง หรือบางส่วน</p> <p>๒.๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนเนื้อที่ที่ขอใช้ หากต้องใช้ที่ดินเกินกว่าที่กำหนดหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือจากที่ระบุ ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมตรวจสอบพิจารณาว่าสมควรให้ใช้มากน้อยเพียงใด</p>		

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
			<p>๒.๓ เมื่อจังหวัดท้องที่ดำเนินการแล้ว ต้องสรุปสำนวนการสอบสวนพร้อมหลักฐาน เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง และความเห็นของ จังหวัดว่าควรอนุมัติหรือไม่ ส่งไปให้กรมที่ดิน ดำเนินการต่อไป-ได้รับงบประมาณพร้อมที่ จะดำเนินการแล้วหรือไม่</p> <p><u>กรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า</u></p> <p>๒.๔ การดำเนินการของจังหวัดในกรณี ที่ดินรกร้างว่างเปล่า จะต้องดำเนินการเช่นเดียวกับการนำที่ดินขอขึ้นทะเบียน ตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดิน ของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวล กฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๕๔๑</p> <p>๑) สอบสวนถึงข้อเท็จจริงถึงสภาพที่ดิน ว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กล่าวคือ ต้องเป็นที่ดิน ซึ่งไม่มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง มีประวัติ ความเป็นมาอย่างไร ที่ตั้งและเนื้อที่ที่ดิน แปรเปลี่ยนโดยละเอียด</p>		

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
			<p>๒) ตรวจสอบที่ดินดังกล่าว อยู่ในเขต ซึ่งคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภท ที่ดินประกาศเป็นเขตป่าไม้ถาวรหรือไม่ มีผู้ ครอบครองทำประโยชน์อย่างใด ในบริเวณ ที่ดินตอนใด ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แสดงให้ปรากฏในแผนที่ด้วย และ ประสานงานกับหน่วยทหารซึ่งรับผิดชอบ พื้นที่ เพื่อพิจารณาว่าขัดข้องในยุทธศาสตร์ หรือไม่</p> <p>๓) ประสานงานกับสำนักงานผังเมือง จังหวัด หรือหน่วยงานผังเมืองที่รับผิดชอบ พื้นที่เพื่อพิจารณาให้ความเห็นด้านผังเมือง</p> <p>๒.๕ หลักเกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับ จำนวนเนื้อที่ที่ขอใช้ หากต้องใช้ที่ดินเกิน กว่าที่กำหนดหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือจากที่ระบุ ให้จังหวัดแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อร่วมตรวจสอบพิจารณา ว่าสมควรให้ใช้มากน้อยเพียงใด</p> <p>๒.๖ สรุปข้อเท็จจริง เสนอความเห็น ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปกรมที่ดินเพื่อพิจารณา</p>		

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๓.	<pre> graph TD Start(()) --> Box[กรมที่ดิน พิจารณาข้อเท็จจริงเพื่อส่งให้กระทรวงมหาดไทยอนุมัติ] Box --> Decision{กระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุมัติ} Decision -- NO --> Box Decision -- YES --> End(()) </pre>	๒ เดือน	<p>๓. กรมที่ดิน พิจารณาข้อเท็จจริงเพื่อส่งให้กระทรวงมหาดไทยอนุมัติ</p> <p><u>กรณีที่ดินสาธารณะประโยชน์</u> กรมที่ดินจะพิจารณาเนื้อที่ที่ขอใช้เหมาะสมกับโครงการและแผนผังแสดงรายละเอียดการใช้ที่ดินหรือไม่ มีความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องครบถ้วนหรือไม่ ก่อนนำเสนอกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้อนุมัติให้ใช้ที่สาธารณะประโยชน์</p> <p><u>กรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า</u> กรมที่ดินจะพิจารณาว่าที่ดินนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์หรือไม่ จังหวัดดำเนินการครบถ้วนตามระเบียบหรือไม่ ความจำเป็นแก่การใช้ประโยชน์ในราชการของทบวงการเมืองนั้นสมควรหรือไม่ และได้รับงบประมาณพร้อมที่จะดำเนินการแล้วหรือยัง</p>	<p>- ได้รับข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาครบถ้วน</p> <p>- ดำเนินการได้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา</p>	-กรมที่ดิน
๔.	<pre> graph TD Start(()) --> Box[กรมที่ดิน พิจารณาข้อเท็จจริงเพื่อส่งให้กระทรวงมหาดไทยอนุมัติ] Box --> Decision{กระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุมัติ} Decision -- NO --> Box Decision -- YES --> End(()) </pre>	๑ เดือน	<p>๔. กระทรวงมหาดไทย พิจารณาอนุมัติ</p> <p><u>กรณีที่ดินสาธารณะประโยชน์</u> เมื่อกระทรวงมหาดไทย พิจารณาอนุมัติให้ส่วนราชการผู้ขอใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวแล้ว กรมที่ดินจะต้องแจ้งผู้ขอใช้ทราบ</p>	<p>พิจารณาอนุมัติให้ส่วนราชการผู้ขอใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ ตามแผนการใช้งานเพื่อการก่อสร้างโครงการชลประทาน</p>	-กระทรวงมหาดไทย -กรมที่ดิน

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
			<p>และแจ้งจังหวัดท้องที่ดำเนินการถอนสภาพตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป</p> <p>สำหรับกรณีที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ขอใช้อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและราษฎรได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันทำให้ที่ดินดังกล่าวถูกถอนสภาพโดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน จะเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่จะอนุญาตการใช้ แต่หาก ส.ป.ก. ไม่ความประสงค์ที่จะนำที่ดินไปปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยสามารถที่จะอนุมัติให้ส่วนราชการผู้ขออนุญาตใช้ประโยชน์หรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ส่วนราชการผู้ขอใช้ประโยชน์ราชการได้ แต่จะต้องได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์ที่จะนำที่ดินดังกล่าวไปการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการเช่นเดียวกับการขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์</p>		

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๕.	 <p>สชป. ๑-๑๗ สพญ. หรือ กพก. ผู้ขอใช้ที่ดินแทนกรมชลประทาน ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินสาธารณะ</p>		<p><u>กรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า</u> เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติแล้ว กรมที่ดินจะต้องแจ้งให้ทบวงการเมืองผู้ขอใช้ และแจ้งจังหวัดท้องที่ทราบและดำเนินการ ขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์ต่อไป</p> <p>๕. สำนักงานชลประทานที่ ๑-๑๗ หรือ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ หรือกอง พัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ผู้ขอใช้ที่ดินแทน กรมชลประทาน ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดิน สาธารณะ เพื่อก่อสร้างโครงการชลประทาน</p>	<p>- ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินสาธารณะ เพื่อก่อสร้างโครงการชลประทาน ได้ทันตามแผนงาน</p>	<p>-ผส.ชป.๑-๑๗ -ผส.พญ. -ผอ.พก. -กรมชลประทาน</p>

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทาง แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
<p>๑. สำนักงานชลประทานที่ ๑-๑๗ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ หรือกองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินแทนกรมชลประทาน</p>	<p>แจ้งความประสงค์ขอใช้ต่อกระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน หรือจังหวัดท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่ โดยระบุสถานที่ขอใช้ (ตำบล อำเภอ จังหวัด) และจัดทำคำขออนุญาตใช้ที่ดินแนบเอกสาร ดังนี้</p> <p>๑) โครงการ แผนงานและวัตถุประสงค์ในการขอใช้ที่ดิน</p> <p>๒) แผนผังการใช้ที่ดิน แสดงรายละเอียดประเภท จำนวน ขนาด กว้าง ยาว ของสิ่งก่อสร้าง</p> <p>๓) ระบุตำแหน่งที่ดินที่ขอใช้ ทำรูปแผนที่แสดงขอบเขตเนื้อที่ของที่ดินทั้งหมด และระบุส่วนที่ขอใช้ให้ชัดเจน</p> <p>๔) เหตุผล ความจำเป็นที่ขอใช้ และรายละเอียดของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ</p>	<p>-ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแล รักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.๒๕๕๓</p> <p>-ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณ ประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓</p>	<p>-ผส.ชป.๑-๑๗ -ผส.พญ. -ผอ.พก. -กรมชลประทาน</p>	<p>-คำขออนุญาตใช้ที่ดินสาธารณะและเอกสารประกอบ ต้องถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณ ประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓</p>
<p>๒. จังหวัดท้องที่ รับคำขออนุญาตใช้ที่ดิน และสอบสวนหลักฐานคำขออนุญาตใช้ที่ดิน</p>	<p>๒. จังหวัดท้องที่ รับคำขออนุญาตใช้ที่ดิน และสอบสวนหลักฐานคำขออนุญาตใช้ที่ดินโดยมีขั้นตอนการสอบสวน ดังนี้</p> <p>กรณีที่ดินสาธารณประโยชน์</p> <p>๒.๑ เมื่อผู้ขอแจ้งความประสงค์ขอใช้แล้ว จังหวัดท้องที่ซึ่งต้องดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง</p>	<p>-ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p> <p>-ประมวลกฎหมายที่ดิน</p>	<p>-ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่ -นายอำเภอท้องที่นั้นๆ</p>	<p>เอกสารต้องถูกต้องและการสอบสวนต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทาง แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
	<p>ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๘ และที่ดินสาธารณประโยชน์ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘ วรรคสอง ดังนี้</p> <p>๑) สอบสวนความเป็นมาของที่ดิน ว่าได้สงวนหวงห้ามไว้เมื่อใด ผู้ใดประกาศสงวนหวงห้ามอาศัยกฎหมายใด มีหลักฐานหรือไม่ ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างไร ตั้งแต่เมื่อใด ปัจจุบันยังใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือเลิกใช้แล้ว ถ้าเลิกใช้ได้เลิกใช้ตั้งแต่เมื่อใด เพราะเหตุใด ถ้ายังไม่ได้เลิกใช้จะมีที่ดินแปลงอื่นให้ใช้แทนหรือไม่</p> <p>หากที่ดินที่ขอเป็นหนอง บึง ให้สอบสวนว่ามีสภาพตื้นเขินหรือไม่ การตื้นเขินเกิดจากสาเหตุใดและสามารถปรับปรุงพัฒนาให้เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติได้หรือไม่ เพียงใด</p> <p>๒) ส่วนราชการที่ขอใช้ ขอใช้มีกำหนดเวลาหรือไม่</p> <p>๓) ขอความเห็นจากหน่วยงานที่มีหน้าที่</p>	<p>-ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแล รักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.๒๕๕๓</p> <p>-ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓</p>		

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทาง แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
	<p>ดูแลรักษาที่ดิน (ที่ดินอำเภอ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล) ว่าขัดข้องอย่างไร หรือไม่ และมีความเห็นอย่างไร</p> <p>๔) ขอความเห็นของนายอำเภอ ในฐานะผู้ดูแลรักษาที่ดิน สาธารณประโยชน์ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒๒</p> <p>๕) ให้จัดทำแผนที่แสดงเขตที่ขอใช้โดยมีมาตราส่วน แสดงเนื้อที่ข้างเคียงและสภาพที่ดินที่จะขอใช้ทั้งแปลง หรือบางส่วน</p> <p>๒.๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนเนื้อที่ที่ขอใช้ หากต้องใช้ที่ดินเกินกว่าที่กำหนดหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือจากที่ระบุ ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมตรวจสอบพิจารณาว่าสมควรให้ใช้มากน้อยเพียงใด</p> <p>๒.๓ เมื่อจังหวัดท้องที่ดำเนินการแล้ว ต้องสรุปสำนวนการสอบสวนพร้อมหลักฐาน เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง และความเห็นของจังหวัดว่าควรอนุมัติหรือไม่ ส่งไปให้กรมที่ดิน ดำเนินการต่อไป-ได้รับงบประมาณพร้อมที่จะดำเนินการแล้วหรือไม่</p>			

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทาง แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
	<p><u>กรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า</u></p> <p>๒.๔ การดำเนินการของจังหวัดในกรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า จะต้องดำเนินการเช่นเดียวกับการนำที่ดินขอขึ้นทะเบียน ตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๕๔๑</p> <p>๑) สอบสวนถึงข้อเท็จจริงถึงสภาพที่ดิน ว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กล่าวคือ ต้องเป็นที่ดินซึ่งไม่มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง มีประวัติความเป็นมาอย่างไร ที่ตั้งและเนื้อที่ที่ดินแปลงนั้น โดยละเอียด</p> <p>๒) ตรวจสอบที่ดินดังกล่าว อยู่ในเขตซึ่งคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ประกาศเป็นเขตป่าไม้ถาวรหรือไม่ มีผู้ครอบครองทำประโยชน์อย่างใด ในบริเวณที่ดินตอนใด ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แสดงให้ปรากฏในแผนที่ด้วย และประสานงานกับหน่วยทหารซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ เพื่อพิจารณาว่าขัดข้องในยุทธศาสตร์ หรือไม่</p>			

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทาง แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
<p>๓. กรมที่ดิน พิจารณาให้ความเห็นชอบ</p>	<p>๓) ประสานงานกับสำนักงานผังเมืองจังหวัด หรือหน่วยงานผังเมืองที่รับผิดชอบพื้นที่เพื่อพิจารณาให้ความเห็นด้านผังเมือง</p> <p>๒.๕ หลักเกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนเนื้อที่ที่ขอใช้ หากต้องใช้ที่ดินเกินกว่าที่กำหนดหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือจากที่ระบุ ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมตรวจสอบพิจารณาว่าสมควรให้ใช้มากน้อยเพียงใด</p> <p>๒.๖ สรุปรายชื่อเท็จจริง เสนอความเห็นส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปกรมที่ดินเพื่อพิจารณา</p> <p>กรณีที่ดินสาธารณประโยชน์ กรมที่ดินจะพิจารณาเนื้อที่ที่ขอใช้เหมาะสมกับโครงการและแผนผังแสดงรายละเอียดการใช้ที่ดินหรือไม่ มีความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องครบถ้วนหรือไม่ ก่อนนำเสนอกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้อนุมัติให้ใช้ที่สาธารณะประโยชน์</p> <p>กรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า กรมที่ดินจะพิจารณาว่าที่ดินนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์หรือไม่ จังหวัดดำเนินการครบถ้วนตามระเบียบหรือไม่ ความจำเป็นแก่การใช้ประโยชน์</p>	<p>-ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแล รักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.๒๕๕๓</p> <p>-ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓</p>	<p>-กรมที่ดิน</p>	<p>เอกสารและขั้นตอน วิธีการถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการหรือไม่ ตามมาตรฐานของหน่วยงาน</p>

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทาง แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
<p>๔. กระทรวงมหาดไทย พิจารณาอนุมัติ</p>	<p>ในราชการของทบวงการเมืองนั้นสมควรหรือไม่ และได้รับงบประมาณพร้อมที่จะดำเนินการแล้วหรือยัง</p> <p>กรณีที่ดินสาธารณประโยชน์</p> <p>เมื่อกระทรวงมหาดไทย พิจารณาอนุมัติให้ส่วนราชการผู้ขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าวแล้ว กรมที่ดินจะต้องแจ้งผู้ขอใช้ทราบ และแจ้งจังหวัดท้องที่ดำเนินการถอนสภาพตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป</p> <p>สำหรับกรณีที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ขอใช้อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและราษฎรได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันทำให้ที่ดินดังกล่าวถูกถอนสภาพโดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินจะเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่จะอนุญาตการขอใช้ แต่ถ้าหาก ส.ป.ก. ไม่มีความประสงค์ที่จะนำที่ดินไปปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยสามารถที่จะอนุมัติให้ส่วนราชการผู้ขอใช้ใช้ประโยชน์หรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ส่วน</p>	<p>- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p> <p>- ประมวลกฎหมายที่ดิน</p>	<p>กระทรวงมหาดไทย</p>	<p>ตามมาตรฐานของหน่วยงาน</p>

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทาง แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
<p>๕. สำนักงานชลประทานที่ ๑-๑๗ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ หรือ กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ผู้ขอใช้ที่ดินแทนกรมชลประทาน ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินสาธารณะ เพื่อก่อสร้างโครงการชลประทาน</p>	<p>ราชการผู้ขอใช้ประโยชน์ราชการได้ แต่จะต้องได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์ที่จะนำที่ดินดังกล่าวไปการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการ เช่นเดียวกับการขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์</p> <p>กรณีที่ดินรกร้างว่างเปล่า</p> <p>เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติแล้ว กรมที่ดินจะต้องแจ้งให้ทบวงการเมืองผู้ขอใช้ และแจ้งจังหวัดท้องที่ทราบและดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ต่อไป</p> <p>สำนักงานชลประทานที่ ๑-๑๗ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ หรือกองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ผู้ขอใช้ที่ดินแทนกรมชลประทาน ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินสาธารณะ เพื่อก่อสร้างโครงการชลประทาน</p>	<p>- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>-ผส.ชป.๑-๑๗ -ผส.พญ. -ผอ.พก. -กรมชลประทาน</p>	

๗. ระบบติดตามประเมินผล

กระบวนการ	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	วิธีการติดตามประเมินผล	ผู้ติดตาม/ ประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
<p>๑. สำนักงานชลประทานที่ ๑-๑๗ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ หรือ กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ผู้ขออนุญาต แทนกรมชลประทาน จัดทำคำขออนุญาตใช้ที่ดินสาธารณะ เพื่อก่อสร้างโครงการชลประทาน</p> <p>๒. จังหวัดที่รองรับคำขออนุญาตใช้ที่ดินสาธารณะ และตรวจสอบหลักฐานคำขออนุญาตใช้ที่ดินให้ถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>-ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแล รักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>-ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณ ประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓</p> <p>ตามมาตรฐานของหน่วยงาน</p>	<p>ประสานงานติดตามทางโทรศัพท์ โทรสาร ฯ เป็นต้น</p> <p>ประสานติดตาม</p>	<p>-ผส.ชป.๑-๑๗</p> <p>-ผส.พญ.</p> <p>-ผอ.พก.</p> <p>-กรมชลประทาน</p> <p>-ผส.ชป.๑-๑๗</p> <p>-ผส.พญ.</p> <p>-ผอ.พก.</p> <p>-กรมชลประทาน</p>	

กระบวนการ	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	วิธีการติดตามประเมินผล	ผู้ติดตาม/ ประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
<p>๓. กรมที่ดินจะพิจารณา ข้อเท็จจริงเพื่อส่งให้ กระทรวงมหาดไทย อนุมัติเป็นกรณีๆไป</p> <p>๔. กระทรวงมหาดไทย พิจารณาอนุมัติให้ส่วน ราชการผู้ขอใช้ที่ดิน สาธารณประโยชน์แล้ว กรมที่ดินจะต้องแจ้งผู้ ขอใช้ทราบ และแจ้ง จังหวัดท้องถิ่นที่ทราบ เพื่อ ดำเนินการในส่วนที่ เกี่ยวข้องต่อไป</p> <p>๕. สำนักงานชลประทานที่ ๑-๑๗ หรือ สำนักพัฒนา แหล่งน้ำขนาดใหญ่ หรือ กองพัฒนาแหล่งน้ำ ขนาดกลาง (หน่วยงาน ของกรมชลประทาน) ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดิน สาธารณะ</p>	<p>ตามมาตรฐานของหน่วยงาน</p> <p>ตามมาตรฐานของหน่วยงาน</p> <p>-หนังสือภายนอก -ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงาน สารบรรณ พ.ศ.๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๘</p>	<p>ประสานติดตาม</p> <p>ประสานติดตาม</p> <p>-ประสานติดตาม</p>	<p>-ผส.ชป.๑-๑๗ -ผส.พญ. -ผอ.พก. -กรมชลประทาน</p> <p>-ผส.ชป.๑-๑๗ -ผส.พญ. -ผอ.พก. -กรมชลประทาน</p> <p>-ผส.ชป.๑-๑๗ -ผส.พญ. -ผอ.พก. -กรมชลประทาน</p>	

๘. เอกสารอ้างอิง

- ๘.๑ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ๘.๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแล รักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓
- ๘.๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓
- ๘.๔ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑
- ๘.๕ ประมวลกฎหมายที่ดิน

รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวกที่แนบ

๙. แบบฟอร์มที่ใช้

- ๙.๑ จดหมายแสดงเจตจำนงการขอใช้ที่สาธารณะ

รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวกที่แนบ

ภาคผนวก